

Hier & daar

Er zijn voorlopig nog geen concrete initiatieven om een dergelijke overeenkomst af te sluiten met het Brussels of Waalse Gewest.

Grootste grondeigenaar van het land

De Belgische spoorwegen zijn met meer dan 17.000 hectare de grootste grondeigenaar van België. Veel van deze terreinen hebben geleden onder meer dan 100 jaar industrie (stoom- en dieseltractie). De gronden werden ook verontreinigd door derden zoals schroothandelaars en brandstofverdelers.

Alle spoorwegsites omvatten zo'n 30.000 percelen, waarvan er ongeveer 700 mogelijk verontreinigd zijn. Tot de belangrijkste risicoterrainen behoren de dieselbevoorradingsplaatsen, creoteerwerkplaatsen (waar de houten dwarsliggers worden behandeld met beschermingsproducten) en de onderhoudswerkplaatsen van de treinen.

In de overeenkomst maken OVAM en de NMBS-Groep afspraken over de procedures en termijnen voor de sanering. Een mogelijk vervuild terrein wordt in drie fases aangepakt. Eerst voert de NMBS-Holding een oriënterend bodemonderzoek uit op het terrein. Op basis hiervan beslist OVAM of er een grondiger, beschrijvend onderzoek nodig is. Daarna wordt bekeken of het terrein gesaneerd moet worden. De Holding stelt dan een bodemsaneringsproject op.

Nieuwe functie

Ondertussen verkochten de spoorwegen al heel wat terreinen. Die kregen een nieuwe bestemming als woongebied, park of industriegebied – de voornaamste aanleiding om ze te saneren. De Holding is hier al mee begonnen, los van de huidige overeenkomst. Zo werden in 2005 onder andere de terreinen van het oude spoorwegstation Antwerpen Zuid en de voormalige werkplaatsen van Leuven en Antwerpen-Dam gesaneerd. Saneringsprojecten voor 2006 zijn bijvoorbeeld de dieselbevoorradingsstand van Hasselt en de creosoteerwerf in Wondelgem. Dit jaar wordt een totale uitgave van 4,2 miljoen euro verwacht.

Herinrichting

Infrabel geeft het Damplein terug aan de buurt

Op 15 april 2006 hebben Infrabel en het stadsbestuur van Antwerpen het nieuwe Damplein ingewijd. De treinen die binnenkort onder Antwerpen-Centraal doorrijden, komen op dat plein weer bovengronds.

De tunnel van de Antwerpse noord-zuidverbinding mondt uit op het Damplein. Om het plein niet middendoor te snijden werd de toegangshelling overdekt. Een tiental nieuwe bomen, zitbanken, een houten terras, een basketbalplein en een speelhoek voor kleine kinderen zorgen voor een grote gezelligheid en samenhangsgevoel.

Ivan Thielemans en Luc Audenaert die het project voor Infrabel opvolgden, betrokken van bij het begin de buurt bij het ontwerp. Die grote inspraak was belangrijk voor projectleider Marc Christiaens van TUC RAIL. Ze hielp de leefbaarheid van de omgeving bewaren tijdens de werken die meer dan drie jaar duurden.

Infrabel viert mee met de buurt

Tijdens het grote inwijdingsfeest wilde Infrabel de banden met de buurtbewoners nog meer aanhalen. Bij de verwelcoming benadrukte districtsdirecteur Walter Valaert nog eens dat het prachtige resultaat te danken is aan die positieve kruisbestuiving met de buurt. Stan Wagemans, communicatiemedewerker van Infrabel, nam daarop kleine groepjes bezoekers mee door de tunnel. Ruim 500 buurtbewoners grepen – wellicht voor de laatste keer – deze unieke kans om een wandeling te maken onder hun plein en konden zo zelf vaststellen dat de tunnel een voorbeeld is van een moderne en goed uitgeruste infrastructuur die een maximale veiligheid koppelt aan een snellere en grotere mobiliteit voor hun stad.